

**PROCEDURA ORGANIZACJI I BEZPIECZNEGO FUNKCJONOWANIA
PRZEDSZKOLA I SZKOŁY PO ZAKOŃCZENIU ZAWIESZENIA DZIAŁALNOŚCI
ZWIĄZANEJ Z KORONAWIRUSEM (COVID-19) ORAZ POSTĘPOWANIA
NA WYPADEK WYSTĄPIENIA ZAKAŻENIA KORONAWIRUSEM (COVID-19)**

§1

Postanowienia ogólne dotyczące organizacji Przedszkola i Szkoły

1. Procedura organizacji i bezpiecznego funkcjonowania przedszkola i szkoły po zakończeniu zawieszenia działalności związanej z koronawirusem (COVID-19) oraz postępowania na wypadek zakażenia koronawirusem (COVID-19), zwana dalej „Procedurą” obowiązuje wszystkich pracowników Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 2 oraz rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola lub szkoły.
2. Ilekroć mowa jest w Procedurze o rodzicach należy przez to także rozumieć opiekunów prawnych lub osoby upoważnione do odbioru i przyprowadzania dziecka do przedszkola lub szkoły.
3. Każdy z Rodziców zobowiązany jest przed rozpoczęciem przyprowadzania dziecka do przedszkola lub szkoły do podpisania oświadczeń i zgód stanowiących załącznik nr 2 do zarządzenia. Odmowa podpisu którejkolwiek ze zgód lub oświadczeń jest równoznaczna z brakiem możliwości uczęszczania dziecka do przedszkola lub szkoły.
4. Po wznowieniu funkcjonowania placówka działa w oparciu o rozporządzenia i wytyczne Ministerstwa Zdrowia Edukacji Narodowej oraz Głównego Inspektora Sanitarnego, w związku z powyższym ogranicza się liczebność grup zgodnie z wytycznymi ujętymi w §3.
5. W związku z brakiem możliwości funkcjonowania przedszkola lub szkoły dla wszystkich dzieci w pierwszej kolejności z opieki powinny skorzystać te **dzieci, których obydwój rodzice pracują lub nie mają możliwości pogodzenia pracy z opieką w domu.**
6. Z prawa pierwszeństwa korzystają **dzieci** pracowników systemu ochrony zdrowia, służb mundurowych, pracowników handlu i przedsiębiorstw produkcyjnych, realizujący zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
7. Przy podejmowaniu decyzji, które z dzieci będą mogły uczęszczać do przedszkola lub szkoły decyduje prawo pierwszeństwa przyjęć, o którym mowa w ust. 3 i 4 oraz kolejność wpływów wniosków.
8. W przedszkolu i szkole organizowane są zajęcia opiekuńcze oraz dydaktyczne. Podstawa programowa realizowana jest nadal w trakcie zajęć za pośrednictwem komunikowania się na odległość (nauka zdalna) i dzieci uczęszczające do przedszkola i szkoły powinny zlecone zajęcia wykonywać w domu.

§2

1. Do przedszkola i szkoły mogą być przyprowadzane wyłącznie dzieci zdrowe.
2. Dziecka chorego, podejrzanego o chorobę lub dziecka, u którego w domu przebywa osoba na kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych, w razie wizyt dziecka lub członków rodziny w szpitalach i przychodniach oraz w przypadku kontaktów rodziny dziecka z osobą przybywającą z zagranicy nie wolno przyprowadzać do przedszkola lub szkoły. Dla uściślenia dzieci w stanach infekcji np. zakatarzone, przeziębione, kaszlące, z podwyższoną temperaturą, skarżące się na ból głowy, mięśni, u których występuje

biegunka lub wymioty, a także, u których zaobserwowano wyraźne zmiany w zachowaniu nie mogą uczęszczać do przedszkola i szkoły do czasu całkowitego wyleczenia.

3. Zaleca się, aby dzieci o obniżonej odporności, po przebytych niedawno chorobach, antybiotykoterapii, czy operacjach nie były posyłane do przedszkola i szkoły.
4. W przedszkolu i szkole obowiązuje zakaz podawania dzieciom leków (antybiotyków, syropów, maści, żelów itp.) i preparatów zdrowotnych typu suplementy diety.
5. Dzieciom przebywającym w przedszkolu i szkole należy przypominać o częstym i dokładnym myciu rąk, przed jedzeniem, powrotem z placu zabaw oraz po skorzystaniu z toalety.
6. Podczas pobytu w przedszkolu i szkole będzie mierzona temperatura ciała u dzieci wykazujących symptomy zakażenia koronawirusem (COVID-19) za pomocą termometrów bezdotykowych. Należy wówczas zobowiązać rodziców do podpisania pisemnej zgody na pomiar temperatury ciała u dziecka (zał.1). W przypadku odmowy podpisania zgody, dziecko nie może być przyprowadzane do przedszkola lub szkoły.
7. Nauczyciele na bieżąco informują rodziców o złym samopoczuciu dzieci lub zauważonych zmianach w zachowaniu w czasie pobytu w przedszkolu lub szkole.
8. W sytuacji przyprowadzenia do przedszkola lub szkoły dziecka chorego odmawia się jego przyjęcia do przedszkola lub szkoły i zawiadamia się niezwłocznie o tym dyrektora.
9. W przypadku wystąpienia niepokojących objawów zdrowotnych zarówno dzieci uczęszczające do przedszkola lub szkoły, jak i pracownicy powinni zostać w domu i skontaktować się telefonicznie ze stacją sanitarno – epidemiologiczną, oddziałem zakaźnym, a w razie pogarszającego się stanu zdrowia zadzwonić pod numer 999 lub 112 i poinformować, że mogą być zakażeni koronawirusem.
10. W salach przedszkolnych lub szkolnych, przy wejściu do placówki, w widocznym miejscu umieszcza się numerów telefonów do:
 - najbliższej stacji sanitarno – epidemiologicznej – 22 774 15 76
 - oddziału zakaźnego – 22 335 53 32
 - numer alarmowy – 112

§3

Szczegółowe zasady organizacji opieki dla dzieci w przedszkolu lub szkole

I Rodzice przyprowadzający dziecko do przedszkola lub szkoły zobowiązani są do:

1. Przyprowadzenia do przedszkola lub szkoły dziecka wyłącznie zdrowego, bez żadnych objawów chorobowych lub infekcji, które nie miało kontaktu z osobą chorą, z objawami lub zakażoną koronawirusem lub przybywającą z zagranicy.
2. Niezwłocznego reagowania na każde wezwanie z przedszkola lub szkoły dotyczące pogarszającego się stanu zdrowia dziecka.
3. Bieżącego informowania nauczycieli o stanie zdrowia dziecka.
4. Nie przynoszenia do przedszkola lub szkoły żadnych niepotrzebnych przedmiotów lub zabawek i zadbania o to, aby dziecko takich nie przynosiło.
5. Przyprowadzania i odbierania dzieci w maseczkach ochronnych.
6. Przyprowadzając lub odbierając dzieci do/z przedszkola lub szkoły należy zachować dystans społeczny w odniesieniu do pracowników podmiotu jak i innych dzieci i ich rodziców, wynoszący minimum 2 m.
7. Dzieci mogą być przyprowadzane wyłącznie do wyznaczonej przestrzeni wspólnej podmiotu (Strefa wejścia), z zachowaniem zasady: 1 rodzic z dzieckiem na 15 m².

8. Zabrania się wchodzenia przez Rodziców na teren przedszkola lub szkoły bez ważnego uzasadnionego powodu. Pracownik uprawniony jest do wyproszenia Rodzica z terenu przedszkola lub szkoły poza strefą wejścia.
9. Przyprawdzania i odprowadzania dzieci w stanie zdrowia nie noszącym objawów chorobowych.

II Opieka nad dziećmi w przedszkolu i szkole powinna być zorganizowana według następujących zasad

1. Jedna grupa dzieci powinna przebywać w wyznaczonej i stałej sali.
2. Do grupy przyporządkowani są ci sami opiekunowie, chyba, że z przyczyn niezależnych nie ma takiej możliwości.
3. W grupie może przebywać do **12 dzieci**. W uzasadnionych przypadkach **za zgodą organu prowadzącego można zwiększyć liczbę dzieci - nie więcej niż o 2**.
4. Minimalna przestrzeń do wypoczynku, zabawy i zajęć dla dzieci w sali nie może być mniejsza niż 4 m² na 1 dziecko i każdego opiekuna.
5. W sali, w której przebywa grupa należy usunąć przedmioty i sprzęty, których nie można skutecznie uprać lub dezynfekować (np. pluszowe zabawki). Jeżeli do zajęć wykorzystywane są przybory sportowe (skakanki, obręcze itp.) należy je dokładnie czyścić lub dezynfekować.
6. Należy wietrzyć sale co najmniej raz na godzinę, w czasie przerwy, a w razie potrzeby także w czasie zajęć.
7. Należy zapewnić taką organizację pracy, która uniemożliwi stykanie się ze sobą poszczególnych grup dzieci (np. różne godziny przyjmowania grup do placówki, różne godziny zabawy na dworze).
8. Opiekunowie powinni zachowywać dystans społeczny między sobą, w każdej przestrzeni podmiotu, wynoszący min. 1,5 m.
9. Personel pomocniczy oraz kuchenny nie może kontaktować się z dziećmi oraz personelem opiekującym się dziećmi.
10. Należy ograniczyć przebywanie osób trzecich w placówce do niezbędnego minimum, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (min. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe, dezynfekcja rąk, tylko osoby zdrowe).
11. Należy zapewnić sposoby szybkiej komunikacji z rodzicami/opiekunami dziecka.
12. Zaleca się korzystanie przez dzieci z pobytu na świeżym powietrzu na terenie podmiotu, przy zachowaniu możliwie maksymalnej odległości, zmienowości grup.
13. Sprzęt na placu zabaw lub boisku powinien być regularnie czyszczony z użyciem detergentu lub dezynfekowany, jeśli nie ma takiej możliwości należy zabezpieczyć go przed użytkowaniem.
14. Nie należy organizować żadnych wyjść poza teren podmiotu (np. spacer do parku).
15. Dokonaną dezynfekcję należy odnotować każdorazowo w karcie kontroli dezynfekcji powierzchni dotykowych - poręczy, klamek i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i w pomieszczeniach spożywania posiłków, stanowiącą załącznik nr 2 do Procedur oraz karcie kontroli dezynfekcji powierzchni dotykowych - poręczy, klamek włączników, klawiatury, stanowiącej załącznik nr 3.

III Zasady organizacji żywienia dzieci w Przedszkolu

1. Placówka zastrzega, że ze względu na liczbę dzieci oraz ograniczenia w funkcjonowaniu placówek gastronomicznych zmianie ulec mogą koszty wyżywienia oraz zasady organizacji.
2. Przy organizacji żywienia dodatkowo wprowadzić należy zasady szczególnej ostrożności dotyczące zabezpieczenia epidemiologicznego pracowników, w miarę

możliwości odległość stanowisk pracy, a jeśli to niemożliwe – środki ochrony osobistej, płyny dezynfekujące do czyszczenia powierzchni i sprzętów. Szczególną uwagę należy zwrócić na utrzymanie wysokiej higieny, mycia i dezynfekcji stanowisk pracy, opakowań produktów, sprzętu kuchennego, naczyń stołowych oraz sztućców.

3. Korzystanie z posiłków musi być bezpieczne, w miejscach do tego przeznaczonych, czyszczenie blatów stołów i poręczy krzeseł po każdym posiłku. Wielorazowe naczynia i sztućce należy myć w zmywarce z dodatkiem detergentu, w temperaturze minimum 60°C lub je wyparzać.
4. Od dostawców należy wymagać zachowania odległości – min. 1,5 m.
5. Personel kuchenny nie powinien kontaktować się z dziećmi oraz personelem opiekującym się dziećmi.

§4

Higiena, czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni

1. Należy regularnie myć ręce wodą z mydłem oraz dopilnować, aby robiły to dzieci, szczególnie po przyjściu do podmiotu, przed jedzeniem i po powrocie ze świeżego powietrza, po skorzystaniu z toalety.
2. Wprowadza się monitoring codziennych prac porządkowych – załącznik nr 3, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania w czystości ciągów komunikacyjnych, dezynfekcji powierzchni dotykowych - poręczy, klamek i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i w pomieszczeniach spożywania posiłków, klawiatury, **włączników*- przy dezynfekcji włączników należy zachować szczególną ostrożność ze względu na wystąpienie ryzyka porażenia prądem. Wszystkie wyłączniki są bezwzględnie oklejone folią stanowiącą zabezpieczenie.**
3. Przeprowadzając dezynfekcję należy ściśle przestrzegać zaleceń producenta znajdujących się na opakowaniu środka do dezynfekcji. Ważne jest ściśle przestrzeganie czasu niezbędnego do wywietrzenia dezynfekowanych pomieszczeń, przedmiotów, tak aby dzieci nie były narażone na wdychanie oparów środków służących do dezynfekcji.
4. Personel opiekujący się dziećmi i pozostali pracownicy **powinni** być zaopatrzeni w indywidualne środki ochrony osobistej — jednorazowe rękawiczki, maseczki na usta i nos, a także fartuchy z długim rękawem (do użycia w razie konieczności np. przeprowadzania zabiegów higienicznych u dziecka – adekwatnie do aktualnej sytuacji).
5. Zaleca się wywieszenie w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych plakatów z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem do dezynfekcji rąk – instrukcje.
6. Należy zapewnić bieżącą dezynfekcję toalet.

§5

Postępowanie w przypadku wystąpienia zakażenia lub ryzyka zakażenia koronawirusem w przedszkolu lub szkole

I. Procedura postępowania dotycząca dzieci i rodziców

1. Jeżeli w przedszkolu lub szkole nauczyciel zauważy u dziecka objawy mogące wskazywać na stan chorobowy – zakażenie koronawirusem (COVID-19) (tj. m.in. podwyższona temperatura ciała, uporczywy kaszel, ból głowy, ból mięśni, wyraźne zmiany w zachowaniu, duszność i problemy z oddychaniem) natychmiast powiadamia o dolegliwościach dziecka rodziców (prawnych opiekunów), dyrektora oraz stację

- sanitarno – epidemiologiczną lub oddział zakaźny i stosuje się do wydawanych instrukcji i zaleceń.
2. W sytuacji niemożności nawiązania kontaktu z rodzicami (opiekunami prawnymi), nauczyciel podejmuje wszelkie dostępne czynności w celu nawiązania kontaktu z osobami upoważnionymi przez rodziców (opiekunów prawnych) do odbioru dziecka. Numery telefonów osób upoważnionych do odbioru dziecka rodzice (prawni opiekunowie) podają na stosownym upoważnieniu.
 3. Nauczyciel, który zauważył niepokojące objawy u dziecka zobowiązany jest natychmiast odizolować dziecko od pozostałych osób znajdujących się na terenie przedszkola lub szkoły, do specjalnie przygotowanego pomieszczenia (izolatorium) do momentu przybycia rodzica (opiekuna prawnego) lub w przypadku braku możliwości skontaktowania się z rodzicami oraz osobami upoważnionymi - pogotowia ratunkowego.
 4. Nauczyciel, który zaobserwował objawy wskazujące na zakażenie koronawirusem (COVID-19) opiekuje się dzieckiem do czasu przybycia rodziców (opiekunów prawnych), osób upoważnionych lub pogotowia ratunkowego. Nauczyciel zobligowany jest do stosowania wszelkich zasad bezpieczeństwa i powinien być zaopatrzony w indywidualne środki ochrony osobistej – jednorazowe rękawiczki, maseczkę zakrywającą usta i nos.
 5. Po zaobserwowaniu niepokojących objawów u dziecka należy niezwłocznie wstrzymać przyjmowanie kolejnych dzieci do placówki.
 6. Obszar, w którym poruszało się i przebywało dziecko należy poddać gruntownemu sprzątanemu, zgodnie z funkcjonującymi w placówce procedurami oraz zdezynfekować powierzchnie tj.:
 - kłamki, blaty,
 - zabawki
 - przybory szkolne
 - inne, których mogło dotyczyć
 7. Nauczyciel, który zauważył niepokojące objawy u dziecka, mogące wskazywać na zakażenie korona wirusem (COVID-19) zobowiązany jest do sporządzenia odpowiedniej notatki dotyczącej zaistniałej sytuacji.
 8. W sytuacjach nagłych (tj. utrata przytomności, duszności, zasłabnięcia i omdlenia) nauczyciel jest zobowiązany do podjęcia działań związanych z udzieleniem pomocy przedmedycznej w zakresie posiadanych umiejętności.
 9. Po każdej dłuższej nieobecności dziecka z powodu zakażenia koronawirusem (COVID-19) rodzice zobowiązani są do przedłożenia zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego zakończenie leczenia i braku przeciwwskazań do uczęszczania dziecka do przedszkola lub szkoły.
 10. W przypadku pogorszenia stanu zdrowia dziecka i nieodebraniu dziecka przez rodzica wdajemy postępowanie w przypadku zagrożenia życia:
 11. Wzywamy karetkę, przekazujemy kartę informacyjną o dziecku.
 12. Ratownik podpisuje przekazanie dziecka oraz dopisuje na kopii informację o szpitalu, do którego zostało przewiezione dziecko.
 13. Dalsze działania podejmuje dyrektor w porozumieniu z SANEPID-em, organem prowadzącym i o podjętych decyzjach niezwłocznie informuje rodziców i pracowników przedszkola.

II. Procedura postępowania dotycząca pracownika:

1. Pracownicy zobowiązani są do stawiania się w pracy wyłącznie w dobrym stanie zdrowotnym.

2. Pracownicy w stanach infekcji tj: kaszlący, kichający, z podwyższoną temperaturą, osłabieniem organizmu oraz bólami głowy i mięśni nie powinni stawiać się w pracy.
3. W przypadku wystąpienia u pracownika będącego na stanowisku pracy niepokojących objawów sugerujących zakażenie koronawirusem (COVID-19) dyrektor lub inny pracownik wskazany przez dyrektora powinien niezwłocznie odsunąć go od pracy. Należy niezwłocznie wstrzymać przyjmowanie kolejnych grup dzieci oraz powiadomić właściwą stację sanitarno – epidemiologiczną i ściśle stosować się do wydanych instrukcji i poleceń.
4. Pracownika, u którego pojawiły się niepokojące objawy, sugerujące na zakażenie koronawirusem (COVID-19) należy odizolować od pozostałych osób przebywających na terenie placówki do wyznaczonego pomieszczenia (izolatorium).
5. Obszar, w którym poruszał się i przebywał pracownik, należy poddać gruntownemu odkażaniu oraz zdezynfekować powierzchnie dotykowe (klamki, blaty, uchwyty itp.).
6. Po nieobecności w pracy z powodu zakażenia koronawirusem (COVID-19) pracownicy zobowiązani są do przedłożenia zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego zakończenie leczenia i braku przeciwwskazań do pełnienia obowiązków służbowych na terenie placówki.
7. Nauczycielom i pracownikom przeprowadza się szkolenie z procedur związanych z funkcjonowaniem placówki oraz postępowaniem w przypadku pojawienia się podejrzenia wystąpienia w przedszkolu koronawirusa. Przeprowadzone szkolenie oraz zaznajomienie pracowników z procedurą należy ująć w protokole ze szkolenia stanowiącym załącznik nr 4 do niniejszego zarządzenia.

III. W przypadku wystąpienia podejrzenia zakażenia koronawirusem, należy niezwłocznie sporządzić listę osób, które w tym samym czasie mogły przebywać na terenie przedszkola lub szkoły z osobą podejrzaną o zakażenie i przekazać tę listę odpowiedniemu inspektorowi sanitarnemu.

Procedura wchodzi w życie dnia 18 maja 2020 r.

Zatwierdzam: Dorota Kuchta, dyrektor ZSP2

**Oświadczenie rodziców/opiekunów prawnych dziecka uczęszczającego
do Przedszkola Miejskiego nr 2 w Legionowie lub oddziału przedszkolnego Szkoły Pod-
stawowej nr 2 w Legionowie**

Szanowni Rodzice

Ze względu na sytuację epidemiczną związaną z koronawirusem COVID-19 i konieczność spełnienia reżimu sanitarnego związanego z ograniczeniem liczby dzieci przebywających w grupie,
w pierwszej kolejności do oddziału przedszkolnego zostaną przyjęte dzieci, których rodzice/opiekunowie prawni nie mają możliwości pogodzenia pracy z opieką nad dzieckiem.

1. Nazwisko i imię dziecka

.....

2. Grupa wiekowa, do której uczęszcza dziecko

.....

3. Czy rodzic/opiekun prawny deklaruje chęć, by dziecko uczestniczyło w zajęciach opiekuńczych organizowanych przez przedszkole/szkolę podczas pandemii COVID-19 z zastosowaniem reżimu sanitarnego?

.....

4. Czy oboje rodzice/opiekunowie prawni pracują?

.....

5. Czy któryś z rodziców/opiekunów prawnych pracuje w jednym z poniższych zawodów, realizując zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19:

- pracownik systemu ochrony zdrowia

- pracownik służb mundurowych

- pracownik handlu realizujący zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.....

- pracownik przedsiębiorstw produkcyjnych realizujący zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.....

- pracownik realizujący zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.....

6. Czy w miejscu zamieszkania dziecka obecnie przebywa ktoś na kwarantannie lub

w izolacji?

7. Czy dziecko w ostatnich dwóch tygodniach miało kontakt z kimś, kto w przeciągu tych tygodni został objęty kwarantanną?

Informacja o czynnikach ryzyka COVID-19 związanych z wysłaniem, jak i dowożeniem dziecka do przedszkola/szkoły:

- przyprowadzenie do placówki dziecka z objawami chorobowymi (grypopodobnymi, w tym stanem podgorączkowym i gorączką);
- domownicy dziecka przebywają na kwarantannie lub w izolacji, bądź manifestują objawy chorobowe grypopodobne, w szczególności takie jak: kaszel, gorączka, duszność;
- brak umiejętności przestrzegania przez dzieci podstawowych zasad higieny (dziecko powinno unikać dotykania oczu, nosa i ust, zasłaniać twarz podczas kichania czy kasłania,
- zabieranie do placówki niepotrzebnych przedmiotów czy zabawek.

Informuję Państwa, że pomimo przestrzegania wszystkich procedur oraz wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego o czynnikach ryzyka COVID-19 przez pracowników placówki, to istnieje ryzyko zachorowania zarówno dziecka, jego rodziców lub opiekunów, jak i innych domowników . Decydując się na posłanie dziecka do placówki ponosicie Państwo odpowiedzialności za podjętą decyzję.

Oświadczam, że zapoznałam/zapoznałem się z informacją o czynnikach ryzyka COVID-19 zarówno u dziecka, własnym, jak i innych domowników oraz „*Procedurą organizacji i bezpiecznego funkcjonowania przedszkola i szkoły*” oraz jestem świadoma/świadomy swojej odpowiedzialności za podjętą decyzję związaną z wysłaniem dziecka na zajęcia, jak i dowożeniem dziecka do placówki i nie będę zgłaszać jakichkolwiek roszczeń z tytułu zachorowania dziecka lub członków naszej rodziny.

.....

podpis rodzica/opiekuna prawnego

Wyrażam zgodę na pomiar temperatury ciała dziecka termometrem bezdotykowym przed wejściem dziecka do przedszkola oraz w razie zaobserwowania niepokojących objawów zdrowotnych, a także w celach kontrolnych związanych z bezpieczeństwem zdrowotnym.

.....

podpis rodzica/opiekuna prawnego

Zobowiązuję się do poinformowania dyrektora placówki o wszelkich zmianach zdrowotnych odnośnie wirusa Covid -19 w moim najbliższym otoczeniu.

.....

podpis rodzica/opiekuna prawnego

Oświadczam, że podane przeze mnie informacje są zgodne z prawdą.

podpis rodzica/opiekuna prawnego.....

data